

SVENLJUNGA
KOMMUN

Tillhör samhällsbyggnadsnämndens
beslut den 3 september 2024, § 66

rapport

Behovsutredning Alkohol tobak och liknande produkter

Förvaltning/enhet Miljö- och byggenheten

Datum 2024-08-08

Sammanfattning

Syfte och bakgrund

För att möjliggöra en god och korrekt myndighetsutövning har kommunfullmäktige och kommunstyrelsen ansvar för att se till att Samhällsbyggnadsnämnden har tillräckliga resurser för att systematiskt kunna genomföra sitt uppdrag. För att skapa förutsättningar för det har denna behovsutredning tagits fram. Den bygger på en gemensam modell för Västra Götalands län och Hallands län.

Utredningen är flerårig för att kunna visa hur tillsynen behöver utvecklas för att bättre anpassas till förändrade förutsättningar med avseende på lagstiftning och de verksamheter som tillsynen riktar sig mot.

Resursbehov

Behovsutredningen visar på ett totalt resursbehov för verksamheten motsvarande cirka 0,35 årsarbetare (åa) för 2025, se tabell 1 nedan.

Tabell 1			
Resursbehov enligt årets behovsutredning årsarbetare			
Tillsynsområde	2025	2025	2027
Alkohol tobak mm	0,35	0,35	0,35
Årsarbetare totalt	0,35	0,35	0,35

Tabell 1. Sammanställning av totalt resursbehov.

Behovet jämfört med föregående års behovsutredning

Det samlade behovet för den styrda tiden 2025 ligger runt samma nivå som föregående år.

Förändring under kommande 3-årsperioden

Nämnden ingår sedan årsskiftet 2024 i samarbete med Marks kommun för områdena Alkohol, tobak, receptfria läkemedel och tobaksfria nikotinprodukter. All handläggning och tillsyn utförs av Marks kommun. Motiveringen till detta är att få en effektivare och mer likvärdig hantering då vissa delar av lagstiftningen är komplex och baseras mycket på bedömning. Svenljunga kommun minskar även sin sårbarhet mot personalbortfall

Under den kommande 3-årsperioden kommer samarbetet ta form. Det har redan under 2024 förts flera samtal kring arbetssätt och rutiner.

Jämförelse mellan behov och tillgängliga resurser (enligt fastställd budgetram)

Marks kommun har säkerställt att det finns tillräckligt med personal för att handlägga Svenljunga kommuns ärenden inom behovsutredningens områden. Detta ställs även som krav i samverkansavtalet.

Effektiv användning av resurser

Vi eftersträvar att tiden används så effektivt som möjligt, kontrollen ska i första hand vara riskbaserad, det vill säga att den ska utföras där man identifierat störst risker. Flera verksamheter inom samma geografiska område besöks vid samma tillfälle för att spara restid.

För område alkohol- tobak- och receptfria läkemedel har både Svenljunga och Marks kommun bedömt att en effektiv resurshållning är att ingå i avtalssamverkan enligt den ekonomiska modell som regleras av avtalet.

Finansiering av tillsynen

Av de fastställda behoven av handläggningstid 2025 går 63 procent att avgiftsfinansiera. Resterande 37 procent måste skattefinansieras.

Det finns ytterst få möjligheter att påverka avgifterna annat än via taxa då de årliga kontrolltiderna och därmed avgifterna är fastställda. Kontrolltiderna är baserade på

risker inom respektive verksamhet. Debitering sker i förväg efter att restaurangrapporter lämnats in, dessa ska lämnas in senast 1 mars varje år.

De avgifter som kan skilja sig mest från år till år är de för händelsestyrd tid, det vill säga ansökningar och anmälningar men detta är heller inget som handläggare kan påverka.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	2
Syfte och bakgrund	2
Resursbehov.....	2
Behovet jämfört med föregående års behovsutredning	3
Förändring under kommande 3-årsperioden	3
Jämförelse mellan behov och tillgängliga resurser (enligt fastställd budgetram)	3
Effektiv användning av resurser.....	3
Finansiering av tillsynen.....	3
Inledning	6
1. Beskrivning av tillsynsuppdraget	7
1.1 Tillsynsansvaret.....	7
1.2 Styrande dokument	7
Lagstiftning.....	7
Lokala dokument och mål.....	7
1.3 Samverkan.....	8
Miljösamverkan.....	8
Sjuhäradskommunerna.....	8
2. Beskrivning av behovsutredningen.....	9
2.1 Förklaring av olika begrepp.....	9
Årsarbetare	9
Deltid.....	10

Övrig tid.....	10
Handläggningstid	11
2.2 Förhållandet mellan behovsutredning, budgetarbete och tillsynsplan.....	13
2.3 Finansiering av tillsyn.....	14
3. Resursbehov av övrig tid.....	15
Beskrivning av området	15
Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden.....	15
4. Resursbehov av handläggningstid per verksamhetsområde	15
4.1 Alkohol	16
Beskrivning av området	16
Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden.....	17
Sammanställning av resursbehov - Alkohol. Fel! Bokmärket är inte definierat.	
4.2 Tobak.....	17
Beskrivning av området	17
Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden.....	18
Sammanställning av resursbehov -Tobak .... Fel! Bokmärket är inte definierat.	
4.3 Receptfria läkemedel	18
Beskrivning av området	18
Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden.....	18
Sammanställning av resursbehov - receptfria läkemedel..... Fel! Bokmärket är inte definierat.	
4.4 Övergripande arbete- Administration och ledning.....	19
Beskrivning av området	19
Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden.....	19
Sammanställning av resursbehov - administration	19
5. Resursbehov sammanställning	19

Inledning

För att möjliggöra en god och korrekt myndighetsutövning har kommunfullmäktige och kommunstyrelsen ansvar för att se till att samhällsbyggnadsnämnden och interna myndighetsnämnden (nedan kallade nämnden) har tillräckliga resurser för att systematiskt kunna genomföra sitt uppdrag. Ett underlagsmaterial för detta är denna behovsutredning samt en separat Excel-fil där alla resurser sammanställts som det bedöms finnas behov av mellan 2025–2027.

Behovsutredningen avser 2025 till 2027. Det första året är preciserat och för de övriga anges en översiktlig bedömning av kända förändringar. För en stor del av myndighetsarbetet är det svårt att uppskatta behovet för respektive år. Många delar är händelsestyrda, såsom ansökningar, anmälningar, klagomål och remisser, där antalet inkommande ärenden kan variera från år till år. Det kan även tillkomma krav från andra myndigheter som inte varit kända sedan tidigare eller som påkallar skyndsamt uppmärksamhet av något slag. Behovet är baserat på antal aktiva verksamheter samt statistik över antal ärenden föregående år.

Behovsutredningens upplägg är att avsnitt 2 och 3 framför allt beskriver bakgrund och övergripande förutsättningar. Avsnitt 4 till 5 beskriver behovet inom olika ämnesområden mer i detalj.

Enligt alkohollagen 2010:1622 ska kommunen upprätta en tillsynsplan som ska ges in till länsstyrelsen. För att kunna ta fram en rimlig tillsynsplan behövs först en behovsutredning, där uppdragets omfattning kartläggs. I tillsynsplanen görs sedan en prioritering baserat på tillgängliga resurser.

För kontroll av tobak och receptfria läkemedel saknas krav på behovsutredning och tillsynsplaner i lagstiftningen. För att ge en tydlig översikt för hela samverkansområdets verksamhet finns ett behov att alla även denna lagstiftning omfattas av behovsutredningen.

1. Beskrivning av tillsynsuppdraget

1.1 Tillsynsansvaret

Tillsynen som är aktuell i denna behovsutredning är en del i strävan att förebygga och begränsa skadeverkningar av alkohol, tobak och läkemedel.

Kommunen är tillsynsmyndighet enligt alkohollagen och lagen om tobak och liknande produkter, samt utförare av tillsynen inom lagen om handel med receptfria läkemedel.

Kommunfullmäktige bestämmer vilken nämnd som ansvarar för tillsynen, i Svenljunga är det Samhällsbyggnadsnämnden.

Genomförandet av tillsynsuppdraget har genom ett samverkansavtal överlåtits till Bygg- och miljönämnden i Marks kommun. Vid brister ska nämnden vidta de åtgärder som behövs för att lagstiftningen ska följas.

1.2 Styrande dokument

Nämndens verksamhet styrs till övervägande del av lagstiftning, nationella dokument och mål men även lokala dokument och mål. Nedan är beskrivet kort om respektive område.

Lagstiftning

De lagar som främst styr nämndens arbete är: Alkohollagen, Lagen om tobak och liknande produkter, Lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt EG-lagstiftning, förordningar och föreskrifter kopplade till lagarna.

Nämndens arbete måste även förhålla sig till bland annat: Kommunallagen, Förvaltningslagen, Viteslagen, Offentlighets- och sekretesslagen och Dataskyddsförordningen GDPR (The General Data Protection Regulation).

Lokala dokument och mål

Kommunen har tagit fram riktlinjer för alkoholserving. Syftet med riktlinjerna är att skapa en förutsägbarhet för att en etablering som planeras kan ges tillstånd och för att ha en likabehandling inom kommunen för ansökningar av serveringstillstånd.

1.3 Samverkan

Genomförandet av tillsynsuppdraget som beskrivs i denna behovsutredning har genom ett samverkansavtal överlåtits till Bygg- och miljönämnden i Marks kommun. Motiveringen till detta är att få en effektivare och mer likvärdig hantering då vissa delar av lagstiftningen är komplex och baseras mycket på bedömning. Svenljunga kommun minskar även sin sårbarhet mot personalbortfall

Kommunen ingår även i Miljösamverkan Väst, dit både Västra Götaland och Halland tillhör.

Miljösamverkan

Miljösamverkan Västra Götaland är ett samarbete mellan länsstyrelsen, de tre kommunalförbunden Skaraborg, Fyrbodalen och Boråsregionen/Sjuhärad och de kommunalförbundens kommuner samt kommunerna i Göteborgsregionen.

Miljösamverkan Halland är ett samarbete mellan länets kommuner och länsstyrelsen. Miljösamverkan Västra Götaland och Miljösamverkan Halland har slagits samman och heter numera Miljösamverkan Väst (nedan kallad Miljösamverkan). Länet har samverkat tätt sedan 2014 med bland annat verksamhetsplanering, Mötesplats Goda exempel och chefssamverkan.

Det finns en gemensam vision och värdegrund, Det önskade läget, i miljösamverkan som genomsyrar allt arbete. Miljösamverkan stöttar kommunerna i arbetet som lokal myndighet. De samordnar, utvärderar och tar fram underlagsmaterial till tillsynskampanjer samt tar fram informationsmaterial och ordnar utbildningar. Kommunerna gör samordningsvinster; dels när sakområden går igenom samtidigt i länet och dels genom stöd med underlagsmaterial, planering och utvärdering. Miljökontoren eller motsvarande på länsstyrelserna deltar med kompetens till projektgrupper som arbetar fram projekten samt deltar i projektens aktiviteter så långt som möjligt.

Sjuhäradskommunerna

Inom Sjuhäradskommunerna sker samverkan genom olika nätverk för nämndernas samtliga lagstiftningsområden. Gemensamma utbildningar och i viss mån också projekt diskuteras och genomförs. Syftet är samsyn, erfarenhetsutbyte och ökad kompetens.

2. Beskrivning av behovsutredningen

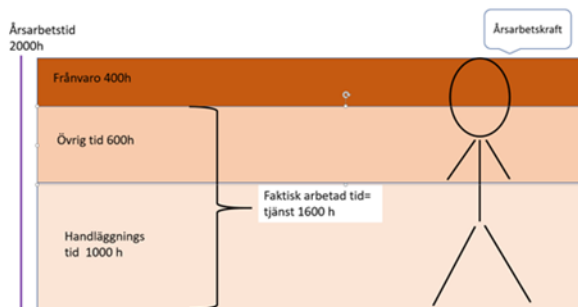
Detta stycke handlar om vilka resurser som finns tillgängliga i form av årsarbetare (heltid och deltid) och hur det beräknas samt övergripande förutsättningar för perioden.

2.1 Förklaring av olika begrepp

I behovsutredning utgår beräkningarna av behovet utifrån antal timmar för olika arbetsuppgifter. Hur många årsarbetare eller tjänster det krävs för att utföra arbetsuppgifterna beror på hur timmarna fördelas på handläggningstid respektive övrig tid samt hur många personer som arbetar deltid. Nedan förklaras de olika begreppen samt beskrivs hur omvandlingen från timmar till årsarbetare eller tjänster kan ske.

Årsarbetare

En heltidsanställd arbetar i genomsnitt 1600 timmar per år (efter avdrag på 400 timmar för ledighet/sjukdom). Hur denna tid fördelas mellan handläggningstid (styrd, händelsestyrd och behovsprioriterad tid) eller övrig tid kan skilja mellan kommuner beroende på förutsättningar. Normalt bedöms 1 000 timmar av den faktiska arbetstiden läggas på handläggning och 600 timmar på övrigt. Se figur 1 nedan.

Figur 1 Fördelning av tid för en heltidsanställd.

Om en jämförelse ska ske av hur många årsarbetare det finns totalt på de olika kontoren görs detta utifrån antal tjänster och tjänstgöringsgrad.

Exempel: Två heltider och en halvtid ger 2,5 årsarbetare.

Om en jämförelse ska ske av hur många årsarbetare det behövs för ett specifikt område görs detta genom att den samlade tiden för området delas med handläggningstiden.

Exempel: Det beräknas att det finns ett behov av att lägga 5 000 timmar inom ett område, till exempel livsmedel. Denna tid delas med den årliga handläggningstiden för en heltid som är 1000 timmar vilket blir 5 årsarbetare. (Områdets behov i timmar / handläggningstiden för en heltidstjänst = antal årsarbetare). Det behövs alltså 5 heltidstjänster för att utföra 5 000 timmar livsmedelsverksamhet.

Deltid

Handläggningstiden för en som arbetar heltid utgör 50 procent av den anställda tiden, alltså 1000 timmar handläggningstid på 2000 timmar anställd tid. Detsamma gäller för en deltid.

Exempel: En person som arbetar 80 procent får en anställd tid motsvarande 1 600 timmar. Handläggningstiden blir 800 timmar.

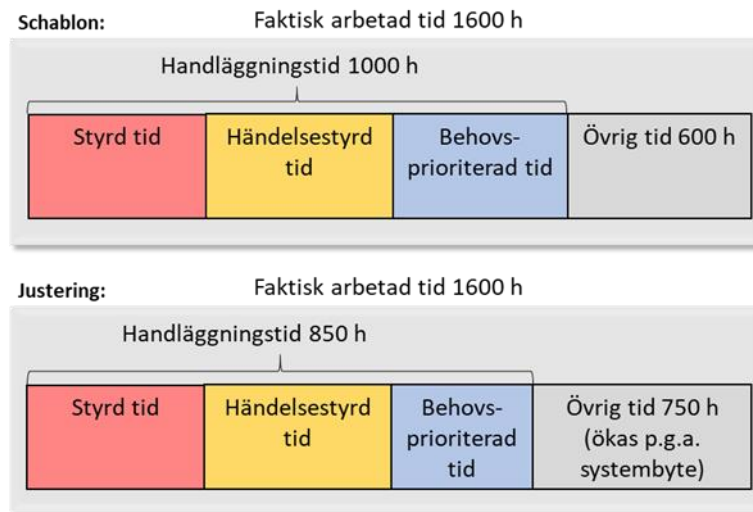
En förutsättning är att både frånvaro och övrig tid reduceras i samma storleksordning som den nedsatta tiden, i exemplet ovan alltså med 20 procent. Tiden för frånvaro minskar automatiskt vid deltid eftersom planerad arbetstid per dag eller vecka är kortare. Det finns vissa delar inom kategorin övrig tid som alla är med på oavsett arbetsgrad och andra där deltagandet kan prioriteras i olika omfattning.

Övrig tid

Inom kategorin Övrig tid hör arbetsuppgifter som inte direkt berörs av det som anses vara karakteristiskt för handläggning. De arbetsuppgifter som omfattas har dock en viktig roll för att få hela verksamheten att fungera väl. Det rör sig om bland annat utbildning, kvalitets- och utvecklingsarbete (mallar, rutiner, hemsida), verksamhetsplanering (behovsutredning och tillsynsplan), uppföljning av verksamheten, personalmöten, nätverksträffar, IT-frågor, omvärldsbevakning med mera.

Generellt bedöms att 600 timmar behöver avsättas för Övrig tid på en heltidstjänst. Det kan dock under en period finnas uppgifter som måste utföras inom denna kategori som gör att den övriga tiden måste ökas. Vilket innebär att handläggningstiden per årsarbetskraft minskar och behovet av antal årsarbetskrafter ökar för att kunna utföra nämndens uppdrag.

Till exempel om vi ska utföra 3000 timmar handläggningstid men samtidigt behöver öka övriga tiden med 150 timmar per handläggare får vi ett resursbehov på 3,5 årsarbetare istället för 3. Handläggningstiden minskar per årsarbetskraft ($1000-150=850$). Antal årsarbetare ($3\ 000 / 850 = 3,5$). Se figur 2 nedan.

Figur 2 Justering av handläggningstid i behovsutredning.

Handläggningstid

Handläggningstiden delas in i tre kategorier

- Styrd tid
- Händelsestyrd tid
- Behovsprioriterad tid

Styrd tid

Den styrda tiden består till stor del av planerad tillsyn på de verksamheter som har störst behov och krav. Här ingår följande verksamheter:

- Serveringsställen för alkohol som kräver tillstånd eller har anmälningsplikt
- Försäljningsställen för folköl
- Försäljningsställen för tobak och tobaksfria nikotinprodukter
- Försäljningsställen för receptfria läkemedel

Styrd tillsyn är som ett grunduppdrag från staten där kommunerna har mindre möjlighet att påverka. Det styrda behovet är gemensamt för samtliga operativa myndigheter. Här styrs tillsynen av staten i lagstiftning och tillsynsbehovet ska täckas i tillsynsplanen i form av årliga tillsynsaktiviteter. Behovet planeras med stöd av tillsynsvägledning från de centrala myndigheterna folkhälsomyndigheten och läkemedelsverket.

Inom styrd tid läggs även uppdrag som vi är tvungna att genomföra, till exempel lagstyrda förändringar inom respektive område.

Händelsestyrd tid

Tiden i denna kategori benämns som händelsestyrd eftersom det inte i förväg går att planera precis när eller i vilken omfattning behovet kommer uppstå.

Händelsestyrd tid omfattar ärenden som kommer in till myndigheten som måste hanteras så som ansökningar, anmälningar, klagomål, olyckor, remisser, samråd, besvara myndigheter och media, frågor där vi ger rådgivning och stöd etc. Andra händelsestyrda händelser är de som upprättas av myndigheten själv utifrån vad som har skett när vi har varit ute på tillsyn, på verksamheter som listas under kategorierna "Styrd tid" och "Behovsprioriterad tid". Handläggningstid som sker utanför deras planerade tillsynstid. Det kan vara beslut om sanktionsavgifter, klagomål, uppföljande tillsyn på verksamheter etc. Här hamnar även den tid som läggs på motioner från kommunens politiker och deltagandet på tingsrättsförhandlingar.

Behovet uppskattas utifrån tidigare erfarenheter med hjälp av ärendehanteringssystem, samt utifrån den planerade styrda och behovsprioriterade tillsynen då dessa till viss del påverkar den händelsestyrda tillsynen.

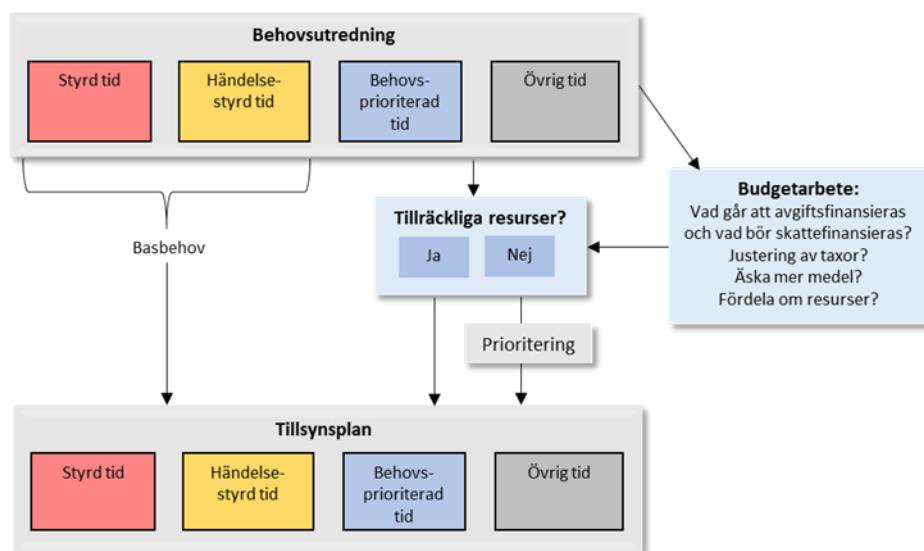
Behovsprioriterad tid

Det finns endast en begränsad del behovsprioriterad tid inom nämnda områden. Den kan bland annat läggas på Inventering/kartläggning verksamheter, informationsutskick och informationsmöten, myndighetssamverkan, kommun eller förvaltningsövergripande arbete och uppdrag från kommunledning.

2.2 Förhållandet mellan behovsutredning, budgetarbete och tillsynsplan

De arbetsuppgifter som omfattas av kategorierna styrd tid och händelsestyrd tid utgör tillsynsmyndigheternas basbehov, till vilka myndigheten alltid måste kunna avsätta den mängd tid och resurser som behövs. Dessa delar förs över direkt till tillsynsplanen, se figur 3 nedan.

Om tillräckliga resurser finns kan även de fastställda behoven i kategorierna behovsprioriterad tid och eventuellt övrig tid föras över direkt till tillsynsplanen. Vid resursbrist kan det däremot bli nödvändigt att prioritera ned vissa arbetsuppgifter för perioden, det vill säga om de tillgängliga resurserna i den fastställda budgeten inte är tillräckliga för att tillgodose de identifierade behoven som fastställts i behovsutredningen. I det fallet har myndigheten valet att äska/tillsätta mer medel eller att göra nedprioriteringar. I de fall nedprioriteringar är nödvändiga ska konsekvenserna som detta medför beskrivas i tillsynsplanen.

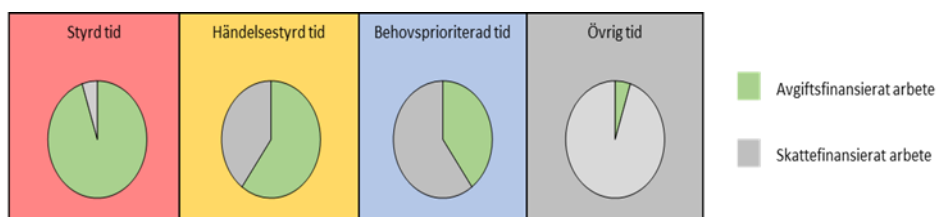

Figur 3 Förhållandet mellan behovsutredning, budgetarbete och tillsynsplan

2.3 Finansiering av tillsyn

Myndighetens arbete finansieras genom både avgifter och skattemedel. Efter att behoven fastställts i behovsutredningen bedöms vad som går att avgiftsfinansiera och vad som bör skattefinansieras. Målsättningen är att så mycket arbete som möjligt ska avgiftsfinansieras. För det arbete där så inte är möjligt måste det skattefinansieras.

Den styrda tillsynen är i huvudsak avgiftsfinansierad medan den övriga tiden till övervägande del är skattefinansierat. Vad gäller de övriga två kategorierna kan det variera i hög grad beroende på hur behoven ser ut, se figur 4 nedan.

Figur 4 Exempel på fördelning mellan avgiftsfinansierad- och skattefinansierad tillsyn.

Det skattefinansierade arbetet kan exempelvis omfatta information och rådgivning till allmänhet och verksamhetsutövare, hantering av olyckor, remisser, arbete med enkäter och rapportering till centrala/regionala myndigheter.

En risk som uppstår när resurserna understiger behoven i för stor utsträckning är att myndigheten vid sin prioritering av den behovsprioriterade tillsynen kan tvingas lägga större fokus på den avgiftsfinansierade tillsynen för att klara en budget i balans trots att det inte alltid är där störst nytta för miljö och hälsa uppnås.

3. Resursbehov av övrig tid

Beskrivning av området

Övrig tid, är sådan tid som inte är direkt handläggningstid men som behövs för att verksamheten ska fungera. Det beskrivs närmare i avsnitt 3.

Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden

Behovet för övrig tid har vid tidigare behovsutredningar bedömts högre än normalt eftersom det endast fanns en person med ensamt ansvar för att ajourhålla kompetens, handläggningsrutiner mm. för alla områdena inom denna utredning samt livsmedelskontrollen.

Nu när Marks kommun tagit över genomförandet av tillsynsområdet bedöms behovet av övrig tid under perioden att hålla sig inom schablonen på 600 timmar per heltid och år.

4. Resursbehov av handläggningstid per verksamhetsområde

I detta avsnitt redovisas resursbedömningen per verksamhetsområde. Redovisningen är indelad i fyra övergripande verksamhetsområden: Alkohol, Tobak inkl. tobaksfria nikotinprodukter och receptfria läkemedel samt administration. För varje område redovisas en beskrivning av verksamhetsområdet, en analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden, samt en sammanställning av resursbehovet.

Bedömningen av behovet görs utifrån de specifika förutsättningarna i kommunen för respektive verksamhetsområde, där följande faktorer tas hänsyn till:

- Antal tillsynsobjekt i kommunen.
- Tillsynsobjektens inriktning och omfattning
- Uppföljning av utfört arbete (Det kan t.ex. vara något som låg med i förra årets planering som inte kunde utföras av någon anledning. Då ökar det på behovet för kommande period.).
- Mängd inkomna ärenden.
- Förändrade/nya lagar, förordningar, reglementen eller riktlinjer.
- Annan förändring i omvärlden, till exempel pandemi.

Som underlag till de uppgifterna om antal objekt och timmar finns ett beräkningsunderlag i form av en Excelfil. I beräkningsunderlaget finns även mer detaljerad information om timmar per område.

4.1 Alkohol

Beskrivning av området

Syftet med bestämmelserna i alkohollagen är att begränsa alkoholens fysiska och sociala skadeverkningar, både på kort och på lång sikt.

Verksamheter med serveringstillstånd kontrolleras regelbundet genom yttre tillsyn som utförs på plats hos verksamheten, samt inre tillsyn som innebär en kontroll av att tillståndshavarens ekonomiska och personliga lämplighet är densamma som vid tillståndsgivningen. Även försäljning och servering av folköl ingår i detta område.

Området innefattar även handläggning av ansökningar om stadigvarande och tillfälliga serveringstillstånd.

Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden

Styrd tid

I kommunen finns 11st serveringstillstånd som ska få yttre tillsyn minst 1 gång per år och inre tillsyn ungefär vart tredje år. Det finns även 8 verksamheter som säljer folköl, de får tillsyn vartannat till varje år.

Händelsestyrd tid

Här ingår handläggning ansökningar om stadigvarande och tillfälliga serveringstillstånd, ändringar i befintliga tillstånd, klagomål och rådgivning och information på begäran.

Behovsprioriterad tid

Här ingår information och vägledning samt riktade utbildningsinsatser, så kallas förebyggande tillsyn. Från 2019, fram till 2024 då samverkan ingicks med Marks kommun har vi kunnat erbjuda Svenljunga kommuns serveringsställen en utbildning i ansvarsfull alkoholserving arrangerad av Borås stad.

Finns det önskemål om att återinföra en utbildning i ansvarsfull alkoholserving kommer Marks kommun se över möjligheten till det.

4.2 Tobak

Beskrivning av området

Lag om tobak och liknande produkter syftar till att begränsa de hälsorisker och olägenheter som är förbundna med bruk av tobak och liknande produkter samt med exponering för rök från tobak och utsläpp från liknande produkter. Tillsynen av rökfria miljöer omfattas inte av samverkansavtalet utan ligger kvar hos Svenljunga kommun.

Verksamheterna med försäljningstillstånd kontrolleras regelbundet genom yttre tillsyn som utförs på plats hos verksamheten, samt inre tillsyn som innebär en kontroll av att tillståndshavarens ekonomiska och personliga lämplighet är densamma som vid tillståndsgivningen. Även försäljning e-cigarett och andra relaterade produkter ingår i området.

Området innefattar även handläggning av ansökningar om försäljningstillstånd.

Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden

Styrd tid

I kommunen finns 8st försäljningsställen som ska få yttre tillsyn 1 gång per år och inre tillsyn ungefär vart tredje år.

Händelsestyrd tid

Händelsestyrd tid omfattar bland annat hantering av ansökningar, anmälningar, klagomål, remisser, samt rådgivning och stöd.

Behovsprioriterad tid

Området har en mycket liten andel behovsprioriterad tid. Det som ingår i den tiden är bland annat informationsutskick till verksamheter, inventering och kartläggning av verksamheter och myndighetssamverkan.

4.3 Receptfria läkemedel

Beskrivning av området

Syftet med lagstiftningen är att öka tillgängligheten till vissa läkemedel för konsumenter. Genom tillsyn kontrolleras bland annat att endast försäljning sker av de läkemedel som bedömts som lämpliga att säljas utanför apotek samt att minderåriga inte får tillgång till dem.

Anmälan av försäljning av receptfria läkemedel sker till läkemedelsverket (LV), LV meddelar sedan kommunen att ett nytt försäljningsställe är registrerat.

Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden

Styrd tid

I kommunen finns 5 st verksamheter exklusive apotek som säljer receptfria läkemedel. Tillsyn sker vart annat år vilket ligger inom den kontrollfrekvens som läkemedelsverket rekommenderar. Tabellen är tillsynsbehovet fördelat över 2025–2027.

Händelsestyrd tid

Registrering i ärendehanteringssystem samt uppföljande kontroll vid avvikelser.

Behovsprioriterad tid

Ingen behovsprioriterad tid finns inom området.

4.4 Övergripande arbete- Administration och ledning

Beskrivning av området

För att nämndens arbete ska fungera ändamålsenligt och effektivt krävs ett löpande övergripande arbete i form av administration och ledning. Det är skattefinansierad tid, som inte är tillsynsrelaterad. Det innebär arbetsuppgifter som bland annat registrering, fakturering, nämndrelaterat arbete, arkivrelaterade uppgifter, diverse administration (beställning av kontorsmaterial med mera) samt verksamhetsutveckling. Här ligger även all tid som chefer/ledning behöver lägga för att fullgöra sitt verksamhets-, ekonomi- och personalansvar.

Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden

Det administrativa arbetet kommer fortsatt skötas av Svenljunga kommun, enligt överenskommelse i samverkansavtal. Resursbehovet blir liknande som tidigare. Däremot tillkommer behov av ledning och planering i och med samverkan.

Sammanställning av resursbehov - administration

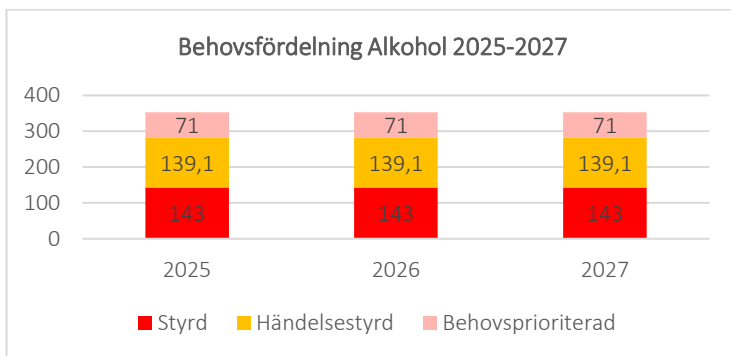
Årets utredning visar på ett behov av cirka 0,1 årsarbetare för att uppfylla behovet inom administration 2025–2027.

5. Resursbehov sammanställning

Behovsutredningen omfattar en period på tre år. För att få en någorlunda jämn resursfördelning mellan åren och därmed lättare kunna planera eventuell tillsättning, har en noggrann avvägning gjorts av vilka uppgifter och tillsyner som bör ingå respektive år.

Behovsutredningen visar på ett samlat behov av 328 handläggningstimmar för 2025, exklusive administration och ledning, vilket motsvarar ca 0,33 tjänster.

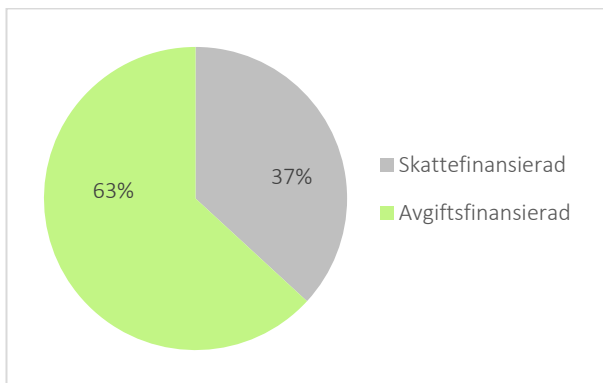
Timmarna, exklusive administration och ledning, är uppdelade mellan tillsynskategorierna enligt figur 2.

Figur 2 Figuren visar på totalt resursbehov 2025–2027

Enligt det samverkansavtal som tecknats med Marks kommun omfattar uppdraget cirka 0,3 tjänster. Det totala behovet visar på cirka 0,35 tjänster. Utredningen visar på viss behovsprioriterad tid som kan prioriteras bort samt att en del av den tiden behöver läggas av respektive kommun för avstämningar och annan samverkansrelaterad tid. Samverkansavtalets omfattning bör alltså motsvara behovet 2025–2027.

Av de fastställda behoven 2025 går 63 procent att avgiftsfinansiera. Resterande 37 procent måste skattefinansieras. Marks kommun debiterar all den tid som läggs på samverkansuppdraget, enligt den taxa som regleras av samverkansavtalet. Det innefattar de 37% som skattefinansieras.

Figur 3 Figuren jämför den avgiftsfinansierade andelen med den skattefinansierade.